

Áfa 12. e-tanulási modul

KÖTELEZETTSÉGEK

A tanfolyam tanulságai

A jelen dokumentumban érthetően összefoglaljuk a tanfolyam által átadni kívánt legfontosabb információkat.

Ez a tanfolyam az EU áfa-irányelvein alapul, azok 2020. január 1-jén érvényes állapotában (ez az uniós áfa-irányelvre, uniós áfa-visszatérítési irányelvre és az Unió áfára vonatkozó végrehajtási rendeletére érvényes).

Ez a modul az áfáról szóló nagyobb tanfolyam részét képezi, amely az alábbi egységekből áll:

- Bevezetés
- Terület
- Adóalany
- Ügyletek
- Adóköteles ügyletek
- Digitális szolgáltatások és szűkített egyablakos ügyintézés (MOSS)
- Adóztatandó tényállás és adóalap
- Adómértékek
- Adómentességek
- Adólevonási jogosultság
- A visszatérítés összege
- **Kötelezettségek**

Ez a tanfolyam bemutatja az Áfa irányelvben előírt jogi kötelezettségeket. Ezek az adóalanyokra és a nem adóalany személyekre alkalmazandók. Megismerkedik továbbá az Áfainformációs Csererendszerrel, amely lehetővé teszi a tagállamok számára az együttműködést és az áfa ellenőrzését az Unió egészében.

1. Oktatási célok

A képzés végére tudni fogja a következőket:

- tudni fogja, mit kell tennie, hogy jogi szempontból helyesen járjon el az áfa terén;
- megérti az egységes piac héainformációcsere-rendszerének (**Value added tax Information Exchange System, VIES**) jelentőségét;
- ismerni fogja az adóalanyok és egyes nem adóalany jogi személyek által betartandó alábbi kötelezettségeket:
 - fizetési kötelezettség;
 - adóügyi képviselő kijelölése;
 - fizetési feltételek;
 - az adózó nyilvántartása;
 - számlázás;

- az adó nyilvántartása;
- bevallás;
- összesítő nyilatkozatok.

2. Adóalany és adófizetésre kötelezett személy

Általában az **adóztatandó ügyletet** végző adóalany az **adófizetésre kötelezett személy**.

Néha az adóalany **vagy** más személy, például egy áfa szempontjából nyilvántartott nem adóalany jogi személy, **aki a szolgáltatásban részesül, köteles** megfizetni az adót.

Ahhoz, hogy meghatározzuk, kinek kötelessége befizetni az adót, egy **adóalanyt nem letelepedettnak** kell tekinteni, amikor egy olyan tagállam területén végez adóköteles termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást, ahol nincs székhelye, vagy csak olyan állandó üzleti telephelye van, amely nem befolyásolja az értékesítés folyamatát.

Egyes esetekben az ügylet vevője az adófizetésre kötelezett személy.

Példa: ha a beszállító az üzleti tevékenységét **nem a letelepedés helyén végzi**, akkor helyette az **ügylet vevője** válhat **adófizetésre kötelezett** személlyé.

Különbég van az adóalanyok és adófizetésre kötelezett személyek között. Ezt tisztázni kell, mert helytelen, késedelmes vagy elmaradt áfafizetés esetén az adóhatóságnak tudnia kell, hogy kitől igényelje a szükséges korrekciót.

Ha egy le nem telepedett adóalany földgázt vagy villamosenergiát értékesít, akkor mindenképpen a beszerzést végző adóalany válik adófizetésre kötelezetté.

Általában ugyanez történik akkor is, ha az értékesítő egy másik államban lévő adóalanynak nyújt szolgáltatást.

A vevő bármely esetben választhatja a fizetési kötelezettséget, ha a szállító nem letelepedett adóalany. Ugyanez a helyzet, amikor ügyleteket – például építési munkálatok, törmelék értékesítése stb. –, végeznek el egy adóalany igénybe vevő számára, illetve néhány esetben nem adóalany közjogi szerv számára (192. cikk a) pontja – 205. cikk).

3. Adóügyi képviselő

Ilyenkor a fizetésre kötelezett személy helyett az adóügyi képviselő feladata az adókötelezettségek kezelése, amely magában foglalja az adóhatóságnak fizetendő áfát.

Ha az áfa fizetésére kötelezett személy **nem telepedett** le abban a tagállamban, amelyikben az áfát meg kell fizetni, akkor szükség lehet **adóügyi képviselő** kijelölésére.

Ha az áfa **fizetésére kötelezett személy letelepedett** abban a tagállamban, amelyikben az adót meg kell fizetni, akkor **nincs szükség** adóügyi **képviselő** kijelölésére. Ez azonban nem alkalmazható **termékimport** esetében, amelynek során adóügyi képviselőt **jelölhetnek ki** (kivéve, ha érvényben van egy kölcsönös segítségnyújtási megállapodás).

Fizetésre kötelezett személy – EU-n belüli letelepedés esetén:

Az adóügyi képviselő kijelölése választható lehetőség abban az esetben, ha az áfa fizetésére kötelezett személy valahol az EU-n belül telepedett le.

Az adóügyi képviselő kijelölése választható akkor is, ha a fizetésre kötelezett személy olyan **EU-n kívüli** országban telepedett le, amellyel **kölcsönös segítségnyújtási megállapodás** van érvényben.

Fizetésre kötelezett személy – nem EU-n belüli letelepedés esetén:

Az adóügyi képviselő kijelölése kötelező lehet, ha a fizetésre kötelezett személy olyan EU-n kívüli országban telepedett le, amellyel nincs érvényben kölcsönös segítségnyújtási megállapodás. Ez érvényes a termékimportra is.

Fizetésre kötelezett személy – egy tagállam által előírva:

Az egyes tagállamok **döntik el, hogy előírják-e** adóügyi képviselő kijelölését. Ha igen, akkor az adófizetésre kötelezett személy köteles kijelölni adóügyi képviselőt.

4. Az adóalanyok kötelezettségei

Az áfa megfizetésén kívül más kötelezettségek is vannak.

Az adóalanyoknak – **még akkor is, ha nincs fizetési kötelezettségük – számos egyéb kötelezettséget** kell betartaniuk. Az egyes tagállamok belátásuk szerint bevezethetnek különleges igazgatási szabályokat is.

Az áfa-irányelvben felsorolt legfontosabb kötelezettségek:

Kötelezettség: Minden adóalany **meg kell fizetnie az áfát** az adóhatóságok felé, ha adóköteles termékértékesítést végeznek vagy szolgáltatást nyújtanak. Egyes esetekben az adófizetési kötelezettség azonban a vevőt terheli.

Az áfa megfizetése: Az adófizetésre kötelezett adóalany az adóbevallás benyújtásakor **meg kell fizetnie az áfa nettó összegét**. Lehet, hogy az adófizetésre kötelezett személynek már a behozatal időpontjában esedékes az importáfa megfizetése.

Az adózó nyilvántartása: Az adóalany köteles **bejelenteni az adóalanyként végzett üzleti tevékenységének kezdetét, módosítását és megszüntetését**. A tagállamok egyedi közösségi adószámot adnak az adóalanyoknak.

A tagállamok bizonyos körülmények között úgy határozhatnak, hogy egyes adóalanyoknak nem adnak ilyen számot.

Számlázás: Minden adóalany köteles biztosítani, hogy a teljesített termékértékesítésről és szolgáltatásnyújtásról az áfa-irányelvben leírtaknak megfelelő **számlakibocsátás** történjen. Ez a számla lehet papíralapú vagy elektronikus számla is. Számlakiállítási kötelezettség esetén az adóalany a számlán fel kell tüntetnie az Áfa irányelvben felsorolt adatokat.

Az adó nyilvántartása: Minden adóalany **kellőképpen részletes nyilvántartást vezet az áfa alkalmazásának** és adóhatóságok általi ellenőrzésének lehetővé tétele érdekében. Minden adóalany nyilvántartást vezet a más tagállamokba feladott vagy szállított bizonyos termékekről. Minden adóalany megőrzi a kiállított és befogadott számlák másolatát.

Bevallás: Minden adóalany köteles áfa-bevallást benyújtani, amelyben **minden, a felszámítandó adó kiszámításához szükséges adat szerepel**, és tartalmazza azokat a levonásokat, amelyek az adóalap megállapításához szükségesek:

- **az ügyletek összértékét;**
- **az adólevonásokat;**

- az adómentes ügyletek értékét.

Az áfa bevallást a tagállamok által meghatározott határidőre kell benyújtani.

Összesítő nyilatkozatok: Minden adóalany **naptári hónapoként vagy negyedévenként összesítő nyilatkozatot nyújt be azokról a más tagállamokban levő beszerzőkről**, akik felé olyan áfamentes termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást végzett, amelyek után a 196. cikk értelmében a beszerző köteles adót fizetni. Az összesítő nyilatkozatnak továbbá meghatározott adatokat kell tartalmaznia.

A tagállamok közötti együttműködés: Héainformációcsere-rendszer (VAT Information Exchange System – **VIES**). A tagállamok kötelesek együttműködni egymással. Az EU kialakított egy rendszert, amelynek segítségével a tagállamok megoszthatják az adóalanyokra vonatkozó információkat.

A tagállamok közigazgatási szervei hozzáférhetnek az EU-n belüli határokon átnyúló azon termékértékesítések, illetve szolgáltatásnyújtások adataihoz, amelyeknél a fogadó fél a 196. cikk értelmében köteles adót fizetni.

Az adóalanyok is hozzáférhetnek a rendszer egyes funkcióihoz, hogy ellenőrizhessék vevőik közösségi adószámát. Ez a rendszer lehetővé tette a tagállamok számára az együttműködést és az áfa ellenőrzését az EU területén.

A nem korlátozott terjesztésű e-oktatási tanfolyamokat az EUROPA weboldalon érheti el:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

*Ne feledje, ez mindössze a tanfolyam által átadni kívánt legfontosabb információk rövid és érthető összefoglalása.
Kizárólag az Európai Unió Hivatalos Lapjának kiadásaiban közzétett európai uniós jogszabályok tekintendők hiteles forrásnak. A Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget a képzéssel kapcsolatban.*